

samme, saa selv om man ikke siger det, saa stoler man i Virkeligheden kun paa, at man skal kunne snakke sig til Rette. Jeg ved, som sagt, meget godt, at tilfredsstillende bliver min Forklaring aldrig for Reformpartiet, men der er ingen Tvivl om, at de andre Partier meget godt forstaa os; Socialdemokratiet forstaa os, og Højre forstaa os. Socialdemokratiet venter en vis demokratisk Udvikling, som skulde komme til at spores i hele vort Lovgivningsarbejde, for saa vidt vorre Ideer finde mere og mere Fodfæste og Udvikling i det danske Folk, og Højre vidste lige saa sikkert, at det lindrede paa deres Bestræbelser, den Gang vi gik ud af Nr. 6, og at der nu vilde blive bedre Vilkaar for dem med Hensyn til at faa Venstre i Tale, og at nu kunde i Virkeligheden Forhandlingerne optages paa et solidere Fundament, end det hidtil havde været Tilfældet. Men, som sagt, jeg forstaa saa godt, at det er vanskeligt for Reformpartiet at opdage, hvad det i Grunden er, som er det ledende for os; for hvis de forstode det rigtigt, saa maatte de have gaaet samme Vej som vi, men det er netop det, som de overhovedet ikke have haft et aabent Øje for; de have ikke haft Blik for, hvad der foregik ved hele den Bevægelse, som førte til Ministerforandringen i Januar Maaned i Fjor, og derfor ved jeg godt, at man for saa vidt taler for døve Øren. Det kan jo være, at Begivenhederne kan klare det for dem — det er jeg for Resten tilbøjelig til at tro; hvorfor skulde det Parti være mere stabilt end andre Partier? Men alt det er for saa vidt deres egen Sag.

Men vor Hovedopgave er jo i Grunden ogsaa den at tale ud ad til, at tale saaledes, at det høres ogsaa udenfor denne Sal, og jeg mener, at dette er berettiget. Jeg vil sammentrænge det ganske kort, hvad vor Opgave er. Vor Opgave er at opretholde og uddybe den Politik, som gav Venstre dets Magt og store Berettigelse til at indtage den Stilling, det har faaet, og som jeg havde ventet, at det vilde have gennemført videre. Det er kort sammentrængt i Virkeligheden det, det drejer sig om. Hvordan alle Enkelthederne optræde, maa selvfølgelig afgøres hver paa sit Sted. Det er saa blevet fremhævet — og det er i Aar ikke første Gang, at der

er blevet talt derom, særlig det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen) var stærkt inde paa at omtale det — at vi maatte ikke drive Valgpolitik; nej Fy, Fy med denne Valgpolitik! Og jeg saa saa mange nikke rundt omkring til denne Udtalelse, og jeg tror endogsaa, at det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) nikkede til denne Udtalelse; det skal jeg dog ikke bestemt paastaa; men i alt Fald vare der nogle Meningsfæller af ham, som gjorde det. Og jeg forstaa det for saa vidt ogsaa godt. Det er jo saadan blevet en Mode — jeg har, som sagt, hørt det før — at tale om Valgpolitik og sige, at den maa man ikke drive; nej, vi skulle kun tænke paa de Forslag, der ligge for, og træffe Afgørelse om dem. Men jeg godkender ikke denne Anskuelse, og jeg har aldrig godkendt den. Jeg kunde for saa vidt gerne tage Tyren ved Hornene og sige, at efter min Mening er største Delen af vort Arbejde i Virkeligheden Valgpolitik, det sigter nemlig alt sammen fremad. Thi der er dog intet, der i den Grad som Hensynet til Vælgerne kan danne Fundamentet for hele vor Politik. Det gælder om, at vor Politik trænger igennem i Vælgerbefolkningen; der maa den ud, stilles op, belyses, drøftes, udvikles, saadan at den fra denne Sal ligesom spreder sine Straaler over det hele Land. Her maa da ogsaa Grunden lægges, og Arbejdet begyndes, men vort Arbejde skal bedømmes andetsteds, nemlig i den store Vælgerbefolkning. Jeg vedkender mig derfor fuldt ud, at ganske vist maa vi sørge for, at de Spørgsmaal, som i og for sig realiter skulle afgøres her, faa deres saglige og naturlige Udvikling og Ledelse og Afgørelse her; men jeg protesterer paa det bestemteste imod, at vi i vor Politik her skulle lukke det Hensyn ude at tage Hensyn til Vælgerne. Tværtimod vil jeg sige, at vi her inde bør støtte os til Udviklingen ude i Befolkningen.

Det ærede Medlem for Løvel begyndte lige straks, da han spurgte efter vort Parti, at sige: hvad er Navnet? og den ærede Konseilspræsident tog den samme Tanke op. Nu maa jeg sige — ja, det er vel ikke uparlamentarisk at sige det —, at jeg synes, at i alt Fald begge de Metoder vare paa Grænsen af det rent barnlige.